

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma:

D.38/15 /2022.

A tanács tagjai: Dr. Szathmári Réka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos

A kérelmező:

MORTAK FRUIT Kft.
(Budapest, Nyírpalota út 5. fsz. 2.)

A kérelmező képviselője:

Dr. Szathmáry Péter ügyvéd
(Békéscsaba, Kinizsi u. 13.)

Az ajánlatkérő:

Büntetés-végrehajtás Országos
Parancsnoksága
(Budapest, Steindl Imre u. 8.)

Az ajánlatkérő képviselője:

Verebéli Erzsébet felelős akkreditált
közbeszerzési szaktanácsadó

A beszerzés tárgya, értéke: Élelmiszerek beszerzése Dél-Alföldi régió részére – 5. rész
zöldség, gyümölcs, 111.466.752.-Ft
EKR000718602021

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem alapján megállapítja, hogy a kérelmezett megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 71. § (1) bekezdésére, valamint a Kbt. 72. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság megsemmisíti a 2022. január 10. napján kiadott eljárást lezáró döntést és az ajánlatkérő ezt követően hozott valamennyi döntését a közbeszerzési eljárás 5. része tekintetében.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 200.000.-Ft, azaz kétszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat és 50.000.-Ft, azaz ötvenezer forint eljárási költséget.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy 257.334.-Ft, azaz kétszázötvenhétezer-háromszázharmincnégy forint igazgatási szolgáltatási díjat térítsen vissza a kérelmező részére a határozat kézbesítését követő 8 napon belül.

A felek a jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket ezt meghaladóan maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő az EKR-ben rögzített adatok szerint a korábbi, hasonló tárgyra irányuló szerződéseinek elemzése útján határozta meg a közbeszerzési eljárás 5. részének becsült értékét, amely 111.466.752.-Ft-ban került meghatározásra.

2. Az ajánlatkérő árubeszerzés tárgyában közbeszerzési eljárást indított a 2021. október 1-én feladott és az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2021/S 194-504705 szám alatt, 2021. október 6-án megjelent hirdetménnyel. A hirdetményt a 2021/S 218-573969. sz korrigendummal módosította az ajánlatkérő.

3. A felhívás jogorvoslati eljárás tekintetében releváns rendelkezései az alábbiak voltak:

A hirdetmény II.1.4) pontja szerint, a közbeszerzés rövid ismertetése:

Élelmiszeripari termékek szállítása büntetés-végrehajtási intézetek (Szegedi Fegyház és Börtön, Kalocsai Fegyház és Börtön, Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet, Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet) részére adásvételi keretszerződés keretében 24 hónapra, 13 részben az alábbi keretösszegek erejéig:

1. Húskészítmény 186 242 856 Ft
2. Instant termékek 96 950 280 Ft
3. Tejtermék 127 968 588 Ft
4. Mirelit 114 245 364 Ft
- 5. Zöldség-gyümölcs 111 466 752 Ft**
6. Szárazáru 44 194 903 Ft
7. Tojás 13 719 600 Ft
8. Étolaj 21 600 000 Ft
9. Fűszer 10 974 862 Ft
10. Tészta, liszt, gabona 38 425 776 Ft
11. Konzerv 91 257 480 Ft

12. Bébiétel 1 751 232 Ft
13. Pékáru 28 477 512 Ft

A részletes műszaki leírást és a mennyiségi előírásokat, az egyedi megrendelések várható gyakoriságát a közbeszerzési dokumentáció tartalmazza. A kereskedelmi ártáblázatban szereplő mennyiségek tervezett mennyiségek, melyek az ajánlatok összehasonlíthatósága érdekében kerültek meghatározásra.

Az ajánlatkérő a részajánlattétel lehetőségét biztosította valamennyi rész tekintetében.

A felhívás szerint az 5. rész részletesebb meghatározása:

„5.rész: Zöldség, gyümölcs szállítása nettó 111 466 752,- Ft keretösszeg erejéig, az alábbiak szerint:

Szegedi Fegyház és Börtön: nettó 85 893 120,- Ft
Bács-Kiskun M. BVI: nettó 11 738 712,- Ft
Békés M. BVI: nettó 3 695 880,- Ft
Kalocsai Fegyház és Börtön: nettó 10 139 040,- Ft

Mennyiség: 84 tétel. A tervezett mennyiség a kereskedelmi ártábla alapján 482 808 mennyiségi egység.

Ajánlatkérő a várható szállítási mennyiségeket az ajánlatok összehasonlíthatósága érdekében adta meg. Az elszámolás (számlázás) a szerződés hatálya alatt ténylegesen megrendelt/leszállított mennyiségek alapján történik, a nyertes ajánlattevő által megadott egységárak alapján, a megadott keretösszeg erejéig. Ajánlatkérő a szerződés időtartama alatt a keretösszeg 70 %-ára vállal kimerítési kötelezettséget.

A bv. intézetek a műszaki leírás szerinti gyakorisággal rendelik meg a szükséges élelmiszereket. A részletes terméklista és az elvárások a kiegészítő közbeszerzési dokumentumokban (KKD) található meg. A megajánlott nettó ajánlati egységáraknak tartalmaznia kell a termékek teljesítési helyen történő átadásáig felmerülő valamennyi járulékos költséget, amelyen felül további járulékos költségeket a nyertes Ajánlattevő az Ajánlatkérő felé nem számíthat fel. Ha a 24 hónapos időszakon belül a szerződéses keretösszeg kimerül, a szerződés automatikusan megszűnik.

A beszállított termékeknek rendelkezni kell a szavatossági idejük minimum 80%-ával.”

Az ajánlatok értékelési szempontja az ajánlati ár.

A szerződés időtartama: 2022.01.01-től 2023.12.31.

A felhívás II.2.14) További információk körében az ajánlatkérő közölte:

„Kbt. 76. § (2) a) pontja szerinti értékelési szempont indokolás: A beszerezni kívánt termékekre vonatkozó összes követelmény a műszaki leírásban meghatározásra került. A felhasználási célt figyelembe véve egyéb minőségi követelmények nem határozhatók meg.

A megadott paraméterek teljesítése esetén egyedüli szempontként az ár önmagában biztosítja a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztását.

A szerződés kezdési időpontja a közbeszerzési eljárás lezárásának függvényében későbbi időpontra módosulhat, de a befejezési időpont ebben az esetben is változatlan marad, 2023.12.31.”

Az ajánlattétel határideje: 2021. november 8.

4. Az ajánlatkérő a Dokumentációt is készítette, melyben – többek között – rögzítette:

„8. AZ AJÁNLATOK KIDOLGOZÁSÁNAK FELTÉTELEI

8.1. Az Ajánlattevőnek kizárólag elektronikus úton, az EKR rendszeren keresztül, az eljárás erre megadott felületén van lehetősége az ajánlat benyújtására.

8.2. Ajánlattevő ajánlatát az EKR-ben található Felolvasólap értelemszerű kitöltésével adja meg. A felolvasólapot az ajánlattevőnek az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott űrlap formájában.

A Felolvasólapon szereplő „Ajánlati ár” -nak meg kell egyeznie az adott részre vonatkozó Kereskedelmi ártáblázat „Összesen (Felolvasólapon feltüntetendő érték)” sorában szereplő összeggel.

Az ajánlatban szereplő egységárnak fix árnak kell lennie, vagyis az ajánlattevők semmilyen formában és semmilyen hivatkozással sem tehetnek változó árat tartalmazó ajánlatot.

A nettó egységárakat úgy kell megadni, hogy azok tartalmazzanak minden járulékos költséget, függetlenül azok formájától és forrásától, pl. szállítás költség, csomagolás díja, különböző díjak és illetékek stb.”

A szerződéstervezet 1.11. pont szerint: „A kereskedelmi ártáblázatban meghatározott mennyiség tájékoztató jellegű, Vevő fenntartójának, illetve a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága döntése alapján egyoldalúan növelhető, csökkenthető, illetve egyedi soronként teljes egészében, akár 100 %-kal is csökkenthető”.

Az 5. részre vonatkozó kereskedelmi ártábla releváns adatai:

Sorsz	Megnevezés	Műszaki paraméterek, kiszerezés	Mennyiségi egység	SZFB Mennyiség	Bács-Kiskun M. Mennyiség	Békés M. Mennyiség	Kalocsai FB Mennyiség
3.	aszalt szilva	1 kg/zacskó	kg	400	0	0	0
6.	cékla	konyhakész, friss, lédig	kg	2 400	0	0	0
7.	chilibab	5 kg/zacskó	kg	2 400	0	0	0
9.	csicseriborsó	5 kg/zacskó	kg	1 200	0	0	0
10.	dióbél	5 kg/zacskó	kg	300	0	0	0
20.	hajdina	5 kg/zacskó	kg	500	0	0	0
26.	kesudió	1 kg/zacskó	kg	500	0	0	0
Összesen (Felolvasólapon feltüntetendő érték):							

5. Az ajánlatok bontásáról készült jegyzőkönyv szerint az ajánlattételi felhívásban előírt határidőig az 5. részre négy ajánlat érkezett.

Az ajánlatkérő azt a tájékoztatást adta, hogy jelen eljárás során rendelkezésre álló anyagi fedezet összeg: nettó 111 466 752 HUF

Kérelmező

Kereskedelmi ártáblázat „Összesen” sorában szereplő összeg: nettó ajánlati ár, Ft: 114 320 060

A kérelmező az ajánlatába csatolt ártáblázatot üzleti titok védelemmel látta el.

Közért+ Zrt. (vezető ajánlattevő)

Kereskedelmi ártáblázat „Összesen” sorában szereplő összeg: nettó ajánlati ár, Ft: 133 930 242

A Közért+Zrt. a jogorvoslati eljárás tekintetében releváns tételekre a következő egységárakat ajánlotta meg.

Termék	Közért+ Zrt.
3. aszalt szilva	2.380,-
6. cékla	310,-
7. chilibab	970,-
9. csicseriborsó	2.170,-
10. dióbél	2.950,-
20. hajdina	900,-
26. kesudió	5.600,-

Móraprizma Szövetkezet (vezető ajánlattevő)

Kereskedelmi ártáblázat „Összesen” sorában szereplő összeg: nettó ajánlati ár, Ft: 123 142 958

A Móraprizma Szövetkezet a jogorvoslati eljárás tekintetében releváns tételekre a következő egységárakat ajánlotta meg.

Termék	Móraprizma Szövetkezet
3. aszalt szilva	1.995,-
6. cékla	245,-
7. chilibab	695,-
9. csicseriborsó	465,-
10. dióbél	2.495,-
20. hajdina	604,-
26. kesudió	2.745,-

M és Társa Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Kereskedelmi ártáblázat „Összesen” sorában szereplő összeg: nettó ajánlati ár, Ft: 104 914 070

Az M és Társa Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. a jogorvoslati eljárás tekintetében releváns tételekre a következő egységárakat ajánlotta meg.

Termék	M és Társa Kft. nettó árai
3. aszalt szilva	1.290,-
6. cékla	120,- Ft/5 kg/zacskó
7. chilibab	520,-
9. csicscriborsó	340,-
10. dióbél	2.200,-
20. hajdina	440,-
26. kesudió	2.300,-

6. Az ajánlatkérő 2021. december 7-én a benyújtott ajánlatokkal kapcsolatban a Kbt. 71. § alapján hiánypótlást, illetve felvilágosítást kért az alábbiak szerint:

5. rész:

M és Társa Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

„1. Ajánlattevő a 43., 44., 45., 47., 48., 49., 50., 51., 54., 55., 60., 61., 62., 63., 70., 71., 72., 73., 74., és 75. sorban szereplő megajánlott termékekre vonatkozóan a „Megajánlott termék kiszerelése” oszlopban minden termék esetén, ahol elvárt kiszerelésként lédig került előírásra, konkrét mennyiséget tüntetett fel. Ajánlattevő adjon felvilágosítást arra vonatkozóan, hogy csak a kereskedelmi ajánlatban szereplő „gyűjtő” (pl.: burgonya 10 kg/zacskó) mennyiségek szállítását vállalja-e vagy az ajánlatkérő által elvártak szerint lédig (kg) egységben történő megrendelés teljesítését is. Felvilágosításában foglaltak szerint szükség esetén javítsa a kereskedelmi ártáblázatát. Ajánlatkérő követelménye a lédig kiszerelési egységben történő megrendelés lehetősége (pl.: 25 kg burgonya).”

Az ajánlattevő megadta felvilágosítását az alábbiak szerint:

„Alulírott S. Cs. (képviselő neve), mint az M és Társa Kft. 6782 Mórahalom, Röszei út 48. (Ajánlattevő neve, címe) képviselője nyilatkozom, hogy a 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 54, 55, 60, 61, 62, 63, 70, 71, 72, 73, 74, és a 75. sorokban szereplő megajánlott termékekre vonatkozóan az ajánlatkérő által elvártak szerint, lédig (kg) egységben történő megrendelés teljesítését is vállaljuk.”

7. Az eljárás eredményéről szóló összegezést 2022. január 10-én készítette el az ajánlatkérő, melyet aznap küldött meg az ajánlattevőknek.

Az összegezés értelmében az eljárás eredményes volt, nyertes ajánlattevő az M és Társa Kft. lett, míg a nyertest követő legkedvezőbb ajánlatot a kérelmező nyújtotta be.

8. A kérelmező 2022. január 14-én élt az iratbetekintés lehetőségével, majd előzetes vitarendezési eljárást kezdeményezett 2022. január 18-án az alábbi tartalommal:

„Az 5. részben az M és Társa Kft.-t hirdette ki nyertesként az ajánlatkérő.

Mivel álláspontunk szerint a nyertes ajánlat aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz, illetve feltehetően nem a kért termékekre tettek ajánlatot, iratbetekintést kértünk.

Az iratbetekintés során az alábbiakat állapítottuk meg:

1. Konyhakész friss cékla:

Az M és Társa Kft. erre a termékre 120,- Ft-os egységárat ajánlott meg. Ajánlatában jelezte, hogy a Mezőker Kft.-től szerzi be a terméket.

Társaságunk is a Mezőker Kft.-től szerzi be ezt a terméket, így rálátásunk van az árakra. Csatoljuk a 2021. évre megkötött szállítási keretszerződést és az árlistát, amelyből kiderül, hogy a nettó egységár 305,- Ft.

Csatoljuk továbbá a 2021. évi nagybani piaci árak kimutatásait (minden hónapból egyet), amelyből kiderül, hogy a földes áruként árult (nem tisztított) cékla ára a 2021. évben bruttó 150,- Ft és 300,- Ft között mozgott.

Mindezek alapján álláspontunk szerint egyértelmű, hogy az M és Társa Kft. által a konyhakész friss céklára megajánlott ár megalapozatlan, mert ennek a terméknek a beszerzési ára még földes áruként is magasabb, mint a tisztított termékre megajánlott ár és a megadott gyártó által erre a termékre alkalmazott ár több mint kétszerese a közbeszerzés során megajánlott árak.

2. Egyes csomagolt termékek:

Az M és Társa Kft. ajánlatában jelezte, hogy a Tündérmkert Kft.-től szerzi be az alább felsorolt termékeket. Csatoljuk a Tündérmkert Kft.-től beszerzett jelenlegi árlistát, amelyből a következőket lehet megállapítani:

Termék	M és Társa Kft. nettó árai	Tündérmkert Kft. nettó árai	Megjegyzés:
aszalt szilva	1.290,- Ft/kg	1.772,-Ft/kg	A Tündérmkert Kft. ára 2 kg-os termékre vonatkozik, a közbeszerzés során 1 kg-os kiszerelésre kellett ajánlatot tenni
chilibab	520,- Ft/kg	677,- Ft/kg	
csicseriborsó	340,- Ft/kg	472,- Ft/kg	
dióbél	2.200,- Ft/kg	2.835,- Ft/kg	A Tündérmkert Kft. ára 4 kg-os termékre vonatkozik, közbeszerzés során 5 kg-os kiszerelésre kellett ajánlatot tenni
hajdina	440,- Ft/kg	598,- Ft/kg	A Tündérmkert Kft. ára 3 kg-os termékre vonatkozik, közbeszerzés során 5 kg-os kiszerelésre kellett ajánlatot tenni
kesudió	2.300,- Ft/kg	2.756,-Ft/kg	A Tündérmkert Kft. ára 500 gr-os termékre vonatkozik, a közbeszerzés során 1 kg-os kiszerelésre kellett ajánlatot tenni

Mindezek alapján álláspontunk szerint egyértelmű, hogy az M és Társa Kft. által a fenti termékekre megajánlott ár megalapozatlan, mert ezeknek a termékeknek a megadott szállító Tündérmkert Kft. által alkalmazott értékesítési ára magasabb, mint az M és Társa Kft. által közbeszerzés során megajánlott ár.

Továbbá több esetben az adott szállítónál nem is létezik olyan kiszerelés, mint amit az ajánlatkérő elvárt.

A fentiekre tekintettel az iratbetekintés alapján megerősítést nyert az a gyanúnk, hogy az ajánlatkérőnek a Kbt. 72. § alapján indokolást (az eltérő kiszerelések esetében pedig a 71. § alapján felvilágosítást) kellett volna kérnie, illetve adott esetben (a bekért indokolástól függően) a 72. § (3) alapján az ajánlatot érvénytelennek kellett volna nyilvánítania.

Az ajánlatkérő eljárása nem felelt meg a Kbt. 72. §-nak, mert az ajánlatkérő nem kért indokolást az aránytalanul alacsony árat tartalmazó ajánlatra, illetve a 71. §-nak sem felelt meg, mert nem kért felvilágosítást azokra a termékekre nézve, amelyeknél az árból is látható volt, hogy nem a kért termékre vonatkoznak (tisztított cékla), vagy amelyeknél a szállítónál nem érhető el olyan kiszerelés, amelyet az ajánlatkérő előírt.

Így az összegezés jogsértőnek tartjuk abban a vonatkozásban, hogy az 5. rész esetében egy olyan ajánlatot hirdetett ki érvényesnek és az eljárás nyertesének, amely feltételezhetően aránytalanul alacsony árat tartalmaz, illetve nem a kért kiszerelésű termékekre vonatkozik.”

9. Az ajánlatkérő a vitarendezési kérelmet 2022. január 20-án kelt válaszával elutasította az alábbi indokokra tekintettel.

„A Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján ajánlatkérő az alábbiak szerint köteles indokolást kérni: „Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

Ajánlatkérő az ajánlatok bírálata során az ajánlati árak vizsgálatát elvégezte, megállapításra került, hogy az M és Társa Kft. által benyújtott, az értékelési szempontként figyelembe vett ajánlati ár a becsült értéknél 6%-kal alacsonyabb, nem minősül aránytalanul alacsonynak.

A Kbt. kommentárban foglaltak szerint: „Az indoklás kérés keretében figyelemmel kell lenni arra, hogy a Kbt. az indokoláskérést kizárólag az önállóan értékelésre kerülő elemek tekintetében teszi lehetővé (pl. értékelési részszerzőpontok és – amennyiben meghatározásra kerültek – alszerzőpontok). Önállóan értékelésre nem kerülő elemek esetében nincs erre lehetőség, csak akkor, ha ennek nyomán az értékelésre kerülő elem aránytalanul alacsony volta is megállapítható.”

Az egyes termékek ára önállóan nem kerül értékelésre, ezért az egyes termékek árára vonatkozóan csak abban az esetben lenne lehetőség indokolást kérni, amennyiben az önállóan értékelésre kerülő összesen ajánlati ár aránytalanul alacsony lenne. Mivel az összesen ajánlati ár nem aránytalanul alacsony, ezért ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján nem kérhet indokolást.

Felhívom továbbá a kérelmező figyelmét, hogy ajánlatkérő az ajánlattevő által megadott forgalmazónál elérhető termékeket és azok kiszerelését nem vizsgálja a nyilvános árlisták alapján, tekintettel arra, hogy az egyes ajánlattevők jogosultak különböző tartalmú megállapodásokat kötni a beszállítókkal, illetve egyedi kedvezményekre lehetnek jogosultak. Ajánlattevő ajánlatában vállalta a megadott kiszerelésű termékek szállítását. Annak okán, hogy a forgalmazó nyilvános árlistájában az adott kiszerelés nem szerepel, nem következik, hogy egyedi megállapodás alapján a forgalmazó a nyertes ajánlattevő részére nem biztosítja azt.”

A jogorvoslati kérelem

10. A kérelmező a jogorvoslati kérelmét 2022. január 31-én nyújtotta be, amelyben kérte a Döntőbizottságot, hogy állapítsa meg a jogsértés megtörténtét és a 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján semmisítse meg az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését.

11. A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. § (1) bekezdését azzal, hogy nem kért felvilágosítást a nyertes ajánlattevőtől, valamint megsértette a Kbt. 72. § (1) bekezdését is, mert nem kért indokolást sem a nyertes ajánlattevőtől. Ezzel összefüggésben megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdéseit is, mert nem vizsgálta meg a nyertesnek kihirdetett ajánlat megfelelőségét, valamint nem alkalmazta a Kbt. 71-72. § szerinti eljárási cselekményeket. Továbbá szintén a fentiekkel összefüggésben megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontját és (2) bekezdését, mert olyan ajánlattevőt hirdetett ki nyertesnek, akinek az ajánlatát érvénytelennek kellett volna nyilvánítani és helyette a kérelmező ajánlatát kellett volna nyertesnek nyilvánítani.

12. Az ellenérték megfizetése a ténylegesen megrendelt és leszállított áruk vonatkozásában történik meg. Vagyis tételes elszámolást írt elő az ajánlatkérő a teljesítés során. A tényleges teljesítés el fog térni a megadott mennyiségektől, sőt, az egyes termékek mennyisége növekedhet, csökkenhet, de az is előfordulhat, hogy egyes kiírt termékek megrendelésére egyáltalán nem kerül sor a szerződéses időszakban. Különös súlya van a jelen esetben annak a körülménynek, hogy a tervezett mennyiségektől mindkét irányban jelentős eltérés lehetséges és ezért az egyes egységáraknak az összesen árra gyakorolt hatása jelentős mértékben változhat.

Az előzetes vitarendezési kérelemben leírt tények alapján a nyertes ajánlattevő a kifogásolt tételek esetében olyan árakat ajánlott meg, amelyeken az adott termékek beszerzése és leszállítása nem teljesíthető.

13. A Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint az indokolás kérésnek az az elsődleges funkciója, hogy az ajánlatkérő meggyőződjön arról, hogy a szerződés az adott feltételek mellett teljesíthető-e. Márpedig adott esetben akár egyetlen tétel is járhat olyan hatással, hogy a szerződés az adott áron nem teljesíthető.

14. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában utalt arra is, hogy az egyes kereskedők egyedi kedvezményekre lehetnek jogosultak a beszállítókkal kötött egyedi megállapodások alapján. A kérelmező hivatkozott arra, hogy éppen az indokolás-kérés során lehetne tisztázni, hogy van-e a nyertesnek olyan egyedi megállapodása, amely alapján jobb árakat tud ajánlani. Az ajánlatkérő azonban erről nem győződött meg, ezt csak feltételezi.

15. Továbbá a kérelmező az előzetes vitarendezési kérelmében bemutatta, hogy a nyertes ajánlattevő által megjelölt beszállítónak nincsenek olyan áron kínált termékei, amelyeket a nyertes ajánlattevő az általa megajánlott áron le tud szállítani, továbbá, hogy az ajánlatkérő által elvárt kiszerezéseket sem forgalmazza az a beszállító.

Az ajánlatkérőnek a közölt információk alapján felvilágosítást kellett volna kérnie arra nézve, hogy a nyertes ajánlattevő hogyan kívánja az előírt kiszerezésű termékeket beszerezni az általa megjelölt beszállítótól.

16. Az indokolás kérési kötelezettség kapcsán utalt a kérelmező a 2009. évi XCV. törvény 3. § (2) bekezdés q) pontjára, amely alapján a nyertes ajánlattevő által megajánlott és az előzetes vitarendezési kérelemben felsorolt termékek esetében a nyertes ajánlattevő feltehetőleg

beszerzési ár alatti ajánlati árat adott meg. Ez a magatartás tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül, amelyet a fenti törvény 3. § (1) bekezdése kifejezetten tilt. A 3. § (9) bekezdése alapján az ajánlatkérő is végső fogyasztónak minősül.

Az ajánlatkérőnek – figyelemmel az előzetes vitarendezési kérelemben előadottakra – indokolást kellett volna kérnie és ennek keretében vizsgálnia kellett volna azt, hogy az ajánlati árak hogyan felelnek meg a fenti jogszabályi rendelkezéseknek.

17. Az ajánlatkérő nyilatkozott arra nézve is, hogy nyilvános árlisták alapján nem állapítható meg egyes termékek kiszérelése. A kérelmező szerint éppen emiatt is felvilágosítást kellett volna kérnie az ajánlatkérőnek a döntés előtt. Ha az nyilvános árlistákban nem az általa előírt kiszérelések szerepelnek és az ajánlatkérő tudta, hogy más kiszérelések is létezhetnek, de erről nem volt több információja, akkor tisztáznia kellett volna, hogy a nyertes ajánlattevő tudja -e más kiszérelésben szállítani a kért terméket.

18. A kérelmező a jogsértés megállapítása és az ajánlatkérő marasztalása esetén kérte az eljárási költségek között a jogi képvisellel felmerült költségek megtérítését 50.000.- Ft + áfa összegben, amelyre vonatkozó számlát nyújtott be a jogorvoslati eljárás során.

Az ajánlatkérő észrevétele

19. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemben adott válaszában foglaltakat továbbra is fenntartotta. Tekintettel arra, hogy az ajánlati ár nem minősült aránytalanul alacsonynak, a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az ajánlatkérőnek nem volt lehetősége indokolást kérni, melyet alátámasztanak az alábbi dokumentumok is:

20. A Közbeszerzési Hatóság által a témában kiadott állásfoglalás, mely a Közbeszerzési Értesítő PLUSZ 2021.III.évfolyam 5. számában jelent meg.

Az állásfoglalás élelmiszer közbeszerzés egyik költség sorában aránytalanul alacsony egységárú tétel alapján történő érvénytelenítésre vonatkozik, mellyel kapcsolatban ajánlatkérő indokolást kért. A válaszban az alábbi került szerepeltetésre: „Közbeszerzési Hatóság felhívja a figyelmet arra, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján akkor van helye aránytalanul alacsony ár valamely eleme miatt indokoláskérésnek, ha az ajánlati ár vagy annak valamely értékelés alá eső eleme aránytalanul alacsony.”

„A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény kommentárja” (Magyar Közlöny és Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2019) című kommentárban foglaltak szerint: „Az indoklás kérés keretében figyelemmel kell lenni arra, hogy a Kbt. az indokoláskérést kizárólag az önállóan értékelésre kerülő elemek tekintetében teszi lehetővé (pl. értékelési részzempontok és – amennyiben meghatározásra kerültek – alszempontok). Önállóan értékelésre nem kerülő elemek esetében nincs erre lehetőség, csak akkor, ha ennek nyomán az értékelésre kerülő elem aránytalanul alacsony volta is megállapítható.”

21. Az tény, hogy az ajánlatkérői kifizetések az egyedi megrendelésekhez kapcsolódnak, de az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban egyértelműen meghatározta, hogy a közbeszerzési eljárásban nem ezeket, hanem a tervezett mennyiségek és megadott egységárak alapján kalkulált nettó összesen ajánlati árat értékeli.

Az ajánlatkérő az ajánlatok bírálata során megállapította, hogy a nyertesként kihirdetett ajánlattevő összesen ajánlati ára nem minősül aránytalanul alacsonynak, melyet a kérelmező sem vitatott. Erre tekintettel az ajánlatkérő nem volt köteles (sem jogosult) áringokolást kérni egyes tételekre.

22. Az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszban szereplő egyedi megállapodásra történő utalás nem befolyásolhatta az aránytalanul alacsony árra vonatkozó indokolás kérését, az ajánlatkérő válaszában az arra vonatkozott, hogy nyilvános árlisták alapján nem lehet megítélni, hogy egy adott szállító mely terméket milyen kiszerezésben szállítja.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

23. A jogorvoslat alapjául szolgáló közbeszerzési eljárás 2021. október 1. napján indult, ezért a Döntőbizottság az ezen időpontban hatályos Kbt. rendelkezései alapján hozta meg döntését.

24. A Döntőbizottság az alábbi releváns jogszabályi rendelkezések alapján vizsgálta meg a jogorvoslati kérelmet.

A Kbt. 2. § (2) bekezdés alapján az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára.

A Kbt. 69. § (1) bekezdés szerint az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 71. § (1) bekezdés értelmében az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

A Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény 3. § (1) bekezdés szerint tilos a tisztességtelen forgalmazói magatartás.

(2) Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül

q) a terméknek - az árukészletnek a kereskedő tevékenységének beszüntetése vagy profilváltás miatt történő legfeljebb tizenöt napos és a mezőgazdasági igazgatási szervnek előzetesen bejelentett kiárúsítása, valamint nem teljes értékű (ideértve az előre nem látható okból a kereskedő készletében felhalmozódott közeli lejáratú terméket is) termék kiárúsítása esetének kivételével - a beszállító által számlázott átadási ára, illetve a kereskedő általi saját előállítás esetén - az üzemi általános költségeket is tartalmazó - önköltségi ára alatt történő forgalmazása a kereskedő által a végső fogyasztó felé;

25. A Kbt. kógens rendelkezései szerint az ajánlatkérőnek minden közbeszerzési eljárás során meg kell vizsgálnia, hogy a vállalás megalapozottan teljesíthető-e és amennyiben szükséges, a törvény által biztosított jogintézmények alkalmazása útján kell tisztázni a felmerülő kérdéseket.

26. A Döntőbizottság általánosságban előre bocsátja, hogy a közbeszerzési eljárás célja, rendeltetése az ajánlatkérő beszerzési igényének kielégítése, amelyből következően az ajánlatkérőnek, mint a majdani megrendelőként, vevőként szerződő félnek minden esetben jogszerű lehetősége van kérdéseket feltenni a beérkezett és vizsgált ajánlatokkal kapcsolatban. A kérdésfeltevés lehetőségével élhet az ajánlatkérő akár a Kbt. 71. § (1) bekezdés, akár a Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján.

27. A Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján általánosságban van lehetősége kérdést feltenni az ajánlatkérőnek valamely nem egyértelmű ajánlati tartalom tisztázására. A Kbt. 72. § (2) bekezdés alkalmazásával az ajánlati árat érintő vagy más, az értékelés szempontjából lényeges ajánlati tartalmat köteles vizsgálni az ajánlatkérő annak érdekében, hogy meggyőződjön arról, hogy a szerződés a konkrét vállalási áron teljesíthető, valamint arról, hogy a vizsgált ajánlatban az ajánlattevő a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető ellenszolgáltatást ajánlott meg.

28. Az ajánlatkérő érdeke, hogy olyan szerződést kössön meg, amely megalapozottan teljesíthető, így ne kerüljön a szerződés hatálya alatt olyan helyzetbe, hogy a nyertesként szerződő gazdálkodó szervezet olyan okból nem tudja a szerződést teljesíteni, amely körülmény kellő körültekintéssel már a közbeszerzési eljárás során, a közbeszerzési szerződéskötést megelőzően tisztázható lett volna.

29. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatban található valamennyi ajánlati elem kihatással van az ajánlati árra, amely minden esetben kötelezően értékelésre kerül a közbeszerzési eljárás során benyújtott ajánlatok vonatkozásában.

30. A Döntőbizottság által vizsgált konkrét esetben az ajánlatkérő által sem vitatott tényként állapítható meg, hogy az ajánlatkérő nem kért árindokolást a nyertes ajánlattevőtől.

31. Az ajánlatkérő úgy nyilatkozott a jogorvoslati eljárás során, hogy azért nem kért a Kbt. 72. § (1) bekezdésre tekintettel indokolást a nyertes ajánlattevőtől a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmének ismeretében, mert a nyertes ajánlattevő ajánlati ára a becsült értékhez viszonyítva nem volt alacsony.

32. A Döntőbizottság elsőként utal arra, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdése kifejezetten nem írja elő, hogy az ajánlati ár megalapozottságát a becsült értékhez viszonyítva kell vizsgálnia az ajánlatkérőnek. Az idézett jogszabályi rendelkezésből nem következik, hogy az ajánlati ár becsült értékhez viszonyítása jogsértő, azonban minden egyes közbeszerzési eljárásban, az eset összes körülményeire tekintettel önállóan kell megvizsgálni a vállalat teljesíthetőségét, az ajánlati ár megalapozottságát és ennek alapján a Kbt. 72. § (1) bekezdése alkalmazásának indokoltságát.

33. A Döntőbizottság rendelkezésére álló és az EKR-ben rögzített adatok szerint az ajánlatkérő a korábbi, hasonló tárgyra irányuló szerződéseinek elemzése útján állapította meg a közbeszerzési eljárás, így annak 5. része tekintetében is a becsült értéket.

34. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő által a becsült érték meghatározásához választott módszer a Kbt. 28. § (2) bekezdés g) pontja alapján meghatározott törvényes lehetőség, így annak alkalmazására kétségtelenül jogszerűen került sor a közbeszerzési eljárás előkészítése során.

35. Ettől elkülönülő kérdés, így azt önállóan kell megvizsgálni, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlati árának a becsült értéktől eltérése kellően alátámasztja-e a vizsgált ajánlat megalapozottságát, teljesíthetőségét.

36. A Döntőbizottság e körben rögzíti, hogy köztudomású tény, hogy az elmúlt évek koronavírus világjárványának következtében a gazdaságot jelenleg infláció sújtja, mégpedig olyan mértékben, amely nem hasonlítható az elmúlt évek, évtizedek gazdasági helyzetéhez. Az infláció következtében az áruk és szolgáltatások árainak folyamatos emelkedése jelentkezik a gazdaság valamennyi piaci területén. Az infláció a napi gazdasági élet, a gazdasági folyamatok olyan tényezője, amely nem hagyható figyelmen kívül a piaci viszonyok vizsgálata során.

37. A Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) honlapján olvasható gyorsjelentés szerint 2021. évben az átlagos infláció mértéke 5,1 % volt, 12 hónap alatt, 2020. decemberhez viszonyítva az élelmiszerek ára 8,0, ezen belül az étolajé 26,8, a liszté 23,7, a margariné 22,8, a kenyéré 15,2, a baromfihúsé 13,4, a tejé 12,1, a péksüteményeké 11,6, a munkahelyi étkezésé 9,9, az éttermi étkezésé 9,6%-kal nőtt (<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/far/far2112.html>).

38. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő a vizsgált ajánlatok megalapozottsága tekintetében nem hagyhatja figyelmen kívül az adott gazdasági körülményeket, hiszen az infláció a szerződések eredményes teljesítésére kihatással lehet. Az infláció hatásának jelentőségét erősíti a tárgyi esetben az, hogy a szerződést két éves időtartamra kívánja az ajánlatkérő megkötni. Az infláció gazdasági jellemzője az is, hogy az időtartama, lefutása előre nem prognosztizálható.

39. A Döntőbizottság szintén megvizsgálta az ajánlattételi határidőre beérkezett további három ajánlatban megadott, releváns tételeket. A kérelmező az ajánlatába csatolt ártáblázatot üzleti titoknak nyilvánította, így a kérelmező által megajánlott egységárakat a határozatban nem rögzítette az Ákr. 27. § (2) bekezdésre tekintettel.

40. A közbeszerzési eljárás dokumentumaiban maga az ajánlatkérő közölte, hogy a kereskedelmi ártáblázatban szereplő mennyiségek az ajánlatok összehasonlíthatósága

érdekében kerültek meghatározásra. Ennek ellenére a Döntőbizottság rendelkezésére nem állnak olyan dokumentumok és arra az ajánlatkérő sem hivatkozott, hogy összehasonlította az egyes ajánlattevők ajánlatában benyújtott kereskedelmi ártáblázatában foglalt adatokat.

41. A tényállásban rögzített adatok alapján kétségtelenül megállapítható, hogy az egyes tételek egységárai között igen jelentős különbség mutatkozott. Így például a cékla esetében kétszeres, illetve csaknem háromszoros egységár szerepel a másik két ajánlattevő ajánlatában. Emellett a kérelmező által kifogásolt további tételek esetében is jelentős, akár 50 %-os különbség áll fenn.

42. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatkérőhöz, amelyben megjelölte azokat a tételeket, amelyek tekintetében álláspontja szerint a nyertesnek kihirdetett ajánlattevő alacsony egységárat ajánlott meg. A kérelmező állítását dokumentumok csatolásával is alátámasztotta.

43. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérőnek a beérkezett további ajánlatokban szereplő egységárak egybevetése alapján, valamint a kérelmező előzetes vitarendezési kérelme és az ahhoz csatolt dokumentumok alapján, a jelenlegi gazdasági körülményekre tekintettel kellett döntést hoznia arról, hogy a később nyertesnek kihirdetett ajánlattevő ajánlatában szereplő egységárak alapján a nyertes ajánlattevő ajánlati ára aránytalanul alacsony-e.

44. A Döntőbizottság ismételten utal arra, hogy maga az ajánlatkérő írta elő a közbeszerzési dokumentumokban és hívta fel a figyelmet a jogorvoslati eljárás során arra, hogy a kereskedelmi ártáblában közölt mennyiségek megadása az ajánlatok összehasonlíthatósága érdekében történt.

45. A kereskedelmi ártáblában megadott vállalások azonban kizárólag abban az esetben vehetők össze, amennyiben az ajánlattevők az ajánlatkérő által kért mennyiségre, azonos kiszerelesre tették meg az ajánlataikat. A Kbt. alapelvei között rögzített verseny tisztasága és átláthatósága törvényi követelmény teljesülése érdekében az ajánlattevőknek ugyanarra a kiszerelesre kellett ajánlatot adni.

46. A Döntőbizottság által vizsgált esetben a nyertes ajánlattevő ajánlatában a cékla 5 kg/zacsó kiszerelesre került beárazásra, míg a többi ajánlattevő az ajánlatkérő által előírt konyhakész, friss, lédig paraméter alapján árazta be a terméket. Az eltérő kiszerelesű áru ára egyszerű arányosítással nem állapítható meg, mivel a kiszereles a tényleges árat befolyásolhatja.

47. A Döntőbizottság azt is rögzíti, hogy az ajánlatkérő felvilágosítás-kérési kötelezettségét nem az alapozza meg, hogy a kérelmező részére egy gazdálkodó szervezet más áron értékesíti a termékeit, mint a nyertes ajánlattevő ajánlatában feltüntetett árak. Az ajánlatkérőnek a saját, ajánlattételi határidőt megelőzően rögzített előírásaira és a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekre tekintettel kell megvizsgálnia az egyes ajánlatok érvényességét. A Kbt. preambulumban is rögzített tisztességes verseny, az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód alapelvek érvényesülése abban az esetben valósul meg, ha az azonos mennyiségekre, paraméterekre megtett ajánlati vállalásokat hasonlítja össze az ajánlatkérő.

48. A Döntőbizottság erre tekintettel megállapította, hogy az ajánlatkérő elmulasztotta a Kbt. 71. § (1) bekezdés alkalmazásával felvilágosítás-kérés kibocsátását.

49. Az ajánlati tartalom tisztázást követően kerül abba a helyzetbe az ajánlatkérő, hogy az ajánlatokat megvizsgálja a tekintetben is, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. Az ajánlati vállalás megalapozottságának vizsgálata során az ajánlatkérő nem hagyhatja figyelmen kívül a saját előírásait, így azt sem, hogy az egyes tételek egységárainak már a járulékos költségeket is tartalmaznia kell.

50. Az ajánlatkérő nem kért árindokolást a nyertes ajánlattevőtől és a jogorvoslati eljárás során sem adott elő a nyertes ajánlat teljesíthetőségét alátámasztó adatokat, így a Döntőbizottság rendelkezésére nem álltak olyan adatok a jogorvoslati eljárás során, amelyeket egybevetett volna a kérelmező által a kifogásolt ajánlati egységárok tekintetében bemutatott adatokkal az ajánlat megalapozottságának vizsgálata érdekében. A nyertes ajánlat érvényességéről majd a nyertes ajánlattevő által megadott indokolás ismeretében tud dönteni az ajánlatkérő. A vizsgálat során az ajánlatkérőnek figyelemmel kell lennie a 2009. évi XCV. törvény 3. § (2) bekezdés q) pontjára is.

51. A Döntőbizottság azt állapította meg a jogorvoslati eljárás eredményeként, hogy az ajánlatkérő a rendelkezésére álló adatok alapján elmulasztott a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján indokolást kérni a nyertes ajánlattevőtől.

52. Mindezekre tekintettel a Döntőbizottság álláspontja szerint a felvilágosítás megadása, illetve az ajánlatkérő részéről történt elfogadása sértette a Kbt. 71. § (1) bekezdésére, valamint a Kbt. 72. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1) bekezdését.

53. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértést, valamint a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alkalmazásával megsemmisítette a közbeszerzési eljárás 5. részében az ajánlatkérő 2022. január 10-én kiadott eljárást lezáró döntését és valamennyi ezt követően hozott ajánlatkérői döntést, továbbá a rendelkező részben foglalt mértékű bírságot szabott ki.

A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése értelmében a Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt

tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

54. A Döntőbizottság jelen esetben további jogkövetkezményként bírság kiszabását indokoltnak tartotta.

A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során a jogsértés súlyán túl figyelemmel volt a közbeszerzési eljárás tárgyára és értékére (111.466.752.-Ft). A fentiekén túl értékelte azon a körülményeket is, hogy a jogsértés csak az ajánlatkérő döntésének megsemmisítésével reparálható.

A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő súlyos jogsértést valósított meg azzal, hogy nyertes ajánlattevőként hirdetett ki olyan ajánlattevőt, akinek az ajánlata érvényességét, megalapozott teljesíthetőségét nem vizsgálta meg a Kbt. rendelkezéseinek megfelelően. A Döntőbizottság az ajánlatkérő terhére értékelte, hogy a jogsértés kihatott a közbeszerzési eljárás eredményére.

A Döntőbizottság figyelembe vette továbbá, hogy a közbeszerzés nem támogatásból valósult meg, így a jogsértéshez a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció nem kapcsolódhat.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő javára értékelte azt a tényt, hogy az ajánlatkérővel szemben nem került megállapításra e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítása.

A Döntőbizottság az eset összes körülményét figyelembe véve a fenti szempontok mérlegelését követően a rendelkező részben meghatározott összegű bírságot tartotta indokoltnak.

55. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 126. § (2) bekezdés b) pontja alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

56. A kérelmező 557.334.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg. A Kbt. 151. § (9) bekezdése és az MvM rendelet (1)-(2) bekezdése alapján, figyelemmel arra, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem alapján jogsértést állapított meg, az ajánlatkérőnek meg kell fizetnie a kérelmező részére 300.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat, amit az alapos kérelemre tekintettel nem a kérelmező visel. A kérelmező által megfizetett igazgatási szolgáltatási díj összegéből 300.000 forint a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viselésére a jogsértés megállapítására tekintettel a Döntőbizottság a Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján az ajánlatkérőt kötelezte, és a fenti jogszabályhelyre is figyelemmel, intézkedett a 300.000 forinton felül megfizetett igazgatási szolgáltatási díj összegének a kérelmező részére történő visszautalásáról.

57. A kérelmező kérte eljárási költség, képviselői munkadíj megállapítását, melynek alátámasztására számlát is csatolt. A Döntőbizottság az Ákr. 124-126. §, 129. § szerint, a rendelkezésére álló iratok alapján a rendelkező részben írt eljárási költség összegéről határozott.

A Kúria Kfv.V.35.172/2014/4. sz. ítéletében rögzítette, hogy a „bíróság Pp.-ben meghatározott kötelezettsége, hogy a már felmerült költségek pontos összegéről és az azt viselő személyről dönt, nem az Áfa tv. hatálya alá tartozó gazdasági tevékenység, ahogyan bíróság ítélete alapján (termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás hiányában) a perköltség egyik fél részéről a másik félnek való megfizetése sem. Abból következően pedig, hogy a perköltségviselés nem az Áfa tv. szerint adóztatható tényállás, a perköltségnek nincsen áfa vonzata. A per során egyes, a perköltségbe tartozó tételek (pl.: áfa alany szakértő számlája) tartalmazhatnak áfa-t, azonban ez a perköltségviselést nem teszi áfa kötelessé, az Áfa tv. hatálya alá tartozó ügylet hiányában”. A fentiekre figyelemmel – a perköltség analógiájára – az eljárási költségről való döntés nem minősül az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa tv.) hatálya alá tartozó ügyletnek, és az eljárási költség viselés sem az Áfa tv. szerint adóztatható tényállás, annak nincs áfa vonzata. Ezért a Döntőbizottság az eljárási költség után általános forgalmi adót nem állapított meg.

58. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

59. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja.

A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdése b) pontja alapján kötelező.

A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2022. március 8.

Dr. Szathmári Réka sk.
közbeszerzési biztos

Söpkéz Gusztávné sk.
közbeszerzési biztos

Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Kérelmező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkárság (kizárólag elektronikus úton)
4. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)